

Obchody Święta Narodowego Trzeciego Maja

3.5.2026 - | Instytut Pamięci Narodowej

Uroczystości upamiętniające Święto Konstytucji 3 Maja odbyły się w Warszawie z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Karola Nawrockiego. Instytut Pamięci Narodowej reprezentowali zastępcy prezesa: dr hab. Karol Polejowski, dr Mateusz Szpytma i dr hab. Krzysztof Szwagrzyk.

Uroczystości rozpoczęła Msza święta w intencji ojczyzny, odprawiona w Archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie. Po nabożeństwie, na Zamku Królewskim, Prezydent RP Karol Nawrocki wręczył najbardziej prestiżowe i najstarsze wyróżnienia Rzeczypospolitej Polskiej – Ordery Orła Białego, przyznawane zasłużonym w służbie państwu i społeczeństwu. Jednym z uhonorowanych Orderami został Andrzej Poczbut, który wiele razy współpracował z IPN podczas swoich badań historycznych i dziennikarskich dot. losów Polski i Polaków na Wschodzie.

- Witamy Andrzeja Poczobuta w Jego Ojczyźnie. Nie waham się powiedzieć, że to bohater i człowiek niezłomny, który dla polskości, dla przywiązania do historycznej prawdy, dla prawdy o żołnierzach Armii Krajowej, dla walki o prawa człowieka, o demokrację w reżimie Łukaszenki był gotowy pójść do więzienia. Nie uciekł. Wrócił jako zwycięzca. Jako ten, który pokazuje, że często cierpienie, którego doświadczył, ma głęboki sens i buduje także siłę wspólnoty narodowej – powiedział Prezydent RP Karol Nawrocki.

Centralne obchody odbyły się w samo południe na Placu Zamkowym i zgromadziły przedstawicieli władz państwowych, samorządowych, kombatanów, służb mundurowych oraz obywateli miasta.

W swoim przemówieniu Prezydent Karol Nawrocki zaznaczył, że :

- Najważniejsze w Konstytucji 3 Maja było to, że była gotowa do tworzenia nowoczesnej Polski przyszłości, opartej o trójpodział władzy, opartej o obywatelstwo i prawa obywatelskie dla mieszczan. Że ta konstytucja pochylała się nad ludem rolniczym, jak to w niej nazywano, była to konstytucja najbardziej nowoczesna na tamte czasy.

* * *

Uchwalona 3 maja 1791 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Obojga Narodów, Konstytucja była pierwszą w Europie i drugą na świecie spisaną ustawą zasadniczą, która stała się dokumentem tworzącym tożsamość suwerennego narodu. Regulowała system prawny państwa, wprowadzając ustrój monarchii konstytucyjnej. Na jej podstawie przyjęto trójpodział władzy: prawodawcza, wykonawcza i sądownicza. Zniesiono liberum veto, konfederację i wolną elekcję. Choć obowiązywała zaledwie przez 14 miesięcy, to była próbą unowocześnienia ustroju Polski i ratowania jej suwerenności. Święto 3 Maja zostało przywrócone w II Rzeczypospolitej Polskiej w 1919 r. Podczas II wojny światowej zostało zdelegalizowane przez okupantów niemieckich i sowieckich. Zakazane było również w PRL. Wyjątkiem był 1981 r., czas „karnawału Solidarności”, kiedy to obchody 190. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja odbyły się legalnie, choć pod czujnym okiem SB. Od 1990 r. 3 Maja ponownie jest oficjalnym świętem narodowym Polaków.

Polecamy:

- Michał Zarychta: 3 maja 1916 r. w Warszawie
- Robert Buliński: Symbol narodowej wolności
- Filip Musiał: Wokół symboli narodowych i Święta Trzeciego Maja
- Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki: Święto 3 maja w czasach Polski „ludowej”
- Opowiadamy Polskę światu: Konstytucja polskiej wolności
- Jarosław Szarek: Tradycja 3 maja należy do polskiej duszy

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/241236,Obchody-Swieta-Narodowego-Trzeciego-Maja.html>